

Karneval Satriano di Lukania-Andolina Palermo

Intervju sa Andolinom Palermo, damom starijom od osamdeset godina koja je, rođena u Satrijanu di Lukanija, intenzivno proživela ovaj originalni karneval od detinjstva do danas, beležeći transformacije koje su se desile u ovom periodu.

-Da li znate od kada se dešava ovaj karneval?

- Po istraživanjima i studijama nekoliko antropologa pretpostavlja se da je ovaj karneval nastao u periodu normanske vladavine Satrijanom i da je, možda, upravo iz susreta različitih kultura nastala mitska figura „**IL Rumita**“, maska drveta. .

-Koje su tipične maske ovog karnevala opstale do danas?

"**Il Rumita**" (pustinjak) je čovek potpuno prekriven bršljanom, koji drži štap, sa mesarskom metlom u ruci, kojom kuca na vrata. Maskiran stoji u apsolutnoj tišini, stoji na pragu koji nikada nije prešao, čak i ako ga pozivaju. Ova maska predstavlja prirodu koja kuca na vrata i to se mora poštovati kako bi zauzvrat dobili nagradu. U stvari, niko ne odbija da primi pustinjakovu ponudu, koja se sastojala od namirnica do pre nekoliko godina, a danas je neka sitnica, jer se njegova poseta smatra dobrim znakom.

"**L'urs**" (medved) je čovek u potpunosti prekriven kozjim ili ovčijim kožama, skupljenih oko pojasa lancem sa kojeg visi kravlje zvono, a u pratnji pastira koji ga, opremljen štapom, vodi ulicama grada. Uz bučne i šaljive viceve, do pre nekoliko godina, ljudi ovako maskirani pokušavali su da se ušunjaju u kuće, da ukradu kobasice i svinjsku salamu okačene sa plafona u to doba godine. Međutim, kada pljačke nisu bile uspešne, dobijali su salamu ili sireve koje su delili onima koji su učestvovali u maskenbalu.

"**La Quaresima**" (Veliki post) je starica obučena u duge i široke suknje od crnog platna, sa preklapajućim keceljama različitih boja , sa šalovima sa dugim zemljanim resama koje joj prekrivaju lice na kojima su našminkana crvena, široka i kriva usta. Na glavi nosi " nacu " (kolevka), u kojoj, simbolično, nosi sada završeni karneval. U njenim izlascima je prate i druge maske posta koji horski oplakuju kraj karnevala.

-Kako se slavio ovaj karakteristični karneval kada ste bili dete?

-Kada sam bila dete (1950-ih) sećam se da su u nedelju uoči pokladnog utorka dečaci i odrasli lutali po kućama obučeni u kostime „**Rumiti, Urs , Quaresime**“ da bi dobili neki čast, recitujući stihove ili pričajući legende koje su deo proživljenog iskustva ovog kraja. Recimo da je u mom kraju karneval uvek bio veoma lepa zabava!

-Da li ste ikada učestvovali na karnevalskim proslavama?

-Naravno, kao dete sam pratila svoju braću po kućama, možda u njihovoj odeći ako me maskiraju, nadajući se da ću dobiti slatkiše. Zaista, „Urs“ su me uvek pomalo plašili, jer su previše bučni! Kasnije u godinama, kao već odrasla osoba, slučajno sam bila deo "posta" zajedno sa svojim prijateljima sa univerziteta trećeg doba i jako smo se zabavili. Šteta što su u ove poslednje dve godine, zbog pandemije, proslave su prekinute!

-Možete li da nam kažete nešto o "A Zita " i svadbenoj i pogrebnoj povorci?

- „**A Zita**“ je prikaz seoske svadbe uz zamenu uloga: žene predstavljaju muškarce i obrnuto. Uz "**A Zita**" (mladu) ide "**Lu Zit**" (mladoženja), a zatim i svi uobičajni likovi svadbenog obreda: sveštenik, oltarski momci i svatovi.

U prošlom veku **svadbena povorka** se odvijala na karnevalsku nedelju, a **pogrebna povorka** na pokladni utorak. Na kraju liturgijskih obreda poslednje nedelje karnevala, ljudi su se zaustavljali na stepenicama saborne Crkve da bi se divili maskiranoj povorci koja je, nakon kolektivnog predstavljanja na trgu, prolazila ulicama grada, zaustavljajući se u nekim kućama gde su se događala pripovedanja priče i legendi, tipičnih za ovaj kraj. Poslednje večeri karnevala, na pokladni utorak, na suprot tom događaju, kroz ulice grada prelazila je pogrebna povorka, sa muškarcima sa licima ofarbanim u crno i velikim ženama. U odnosu na prošli vekom, sada se organizuje i šetnjom šumom.

-Da li su se tokom vremena menjala značenja tradicionalnih maski ovog karnevala?

-Da menjaju se. Promenjeno je značenje maske "**Urs**", medveda. Ako je u početku predstavljala bogate i plemenite ljude, posle rata se povezivala sa dosenjenicima koji su imali sreće i tako se obogatili. Urs su nemi, više ne govore jezikom svog grada i u pratnji su pastira koji ih čuvaju. S druge strane, posle velike posleratne emigracije, „**Rumita**“ je bila povezana sa Satrijancima koji su ostali u gradu, siromašni, ali verni svojoj zemlji. Od 2014. godine, grupa mladih ljudi iz Satrijana uporedila je figuru „**Rumita**“ sa figurom čoveka na drvetu i hodajuće šume koju čini 131 čovek na drvetu, simbolično po jedan za svaki grad u Bazilikati, čineći karneval u Satrijanu proslavom prirode. Želja da se ponovo uspostavi drevni odnos sa **Majkom Zemljom** je nova poruka koju želimo da prenesemo. Ovo je sada zelena karnevalska zabava sa malim uticajem na životnu sredinu!